

1905-02-20

AFSENDER

Jens Ferdinand Willumsen

MODTAGER

Johan Rohde

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Omtalte personer:

De Frie Billedhuggere

Den Frie Udstilling

Niels Hansen Jacobsen

Viggo Jarl

Kunstforeningen

Jacob Lachmann

Karl Madsen

Joshua Reynolds

Salon des Étrangers

Joakim Skovgaard

Rudolph Tegner

Edith Willumsen

Arkivplacering:

Tilg. 392, Håndskriftsamlingen, Det

Kgl. Bibliotek.

Omtalte udstillinger:

1905-?-? - 1905-?-?, Dansk Konst

(1905)

DOKUMENTINDHOLD

Willumsen synes, det er noget kludder, at De Frie Billedhuggere og Den Frie Udstilling fungerer som to adskilte foreninger. Han har tegnet den nye skulpturhal, og han påskønner, i modsætning til Rohde, De Frie Billedhuggeres arbejde. Willumsen skal udstille i Kunstforeningen i København, og han meddeler, at det går langsomt fremad med planerne for Salon des Étrangers i Paris. Derudover føler Willumsen sig tilsidesat, eftersom han ikke er inviteret med til en dansk udstilling i Göteborg.

TRANSSKRIFTION

59 avenue de Saxe. Paris.

20 februar 1905

Kære Rohde .

Tak for Julebrevet, det traf mig paa Sengen. En Kæmpe kan ogsaa overmandes af Influenza ser De. Det glædede mig at høre at De syntes godt om Reynolds Uddraget, ja han har sagt meget godt.

Mit Billedhuggerforslag gik altsaa heldigvis igjennem, dog den ændrede Form har jeg intet haft at gøre med jeg synes at det er noget Kludder at der skal være to Selskaber i Et.

Jeg har tegnet Billedhuggerhallen og den havde forlænge siden været opført havde Jarl ikke gjort

Skrue, under Paaskud af at Tiden var for kort. Han blev imidlertid presset til at tage fat igjen, om han har gjort det véd jeg intet om. De gør mig ondt at høre Dem udtale at vi ingen Billedhuggere har. Vel, har vi ingen, saa kan der opflaskes nogle, naar den frie Udst. vil tage sig af dem. Den "frie" har deri en Mission; men den har tænkt mere paa hver Enkelts Interesse end paa det hele Selskabs, endsige om at have Øjet vendt ud ad var der aldrig Tale om. Med Hensyn til de Enkeltes Værdi, saa har jeg ganske den modsatte Mening af den De har. Jeg tror ikke at Jarl er noget stort Talent; men han er alieret med den Karl Madsenske-Skovgaard-

ske Kreds, og de roser hinanden op alle sammen. Tegner derimod, som jeg har lært at kende særligt godt her i Paris i de senere Aar, synes jeg er et stort - et meget stort Talent; men han er ligesaa uheldig som jeg, at staa saa temmelig alene, og hans Kunsts stærke Udtryk egner sig just heller ikke til at falde sammen med den dorske, hyggelige, korekte Smag, som væsentlig hersker i det lille forkuede Danmark. Efter ham kommer Hansen-Jakobsen, som maaske er noget raa i Formen; men har ligesom Tegner en ubændig Fantasi, og saa gaar det jo lidt ud over det hæderlige korekte Arbejde.

Men Fremtidens Folk bærer Ban-

neret med "Kunstneren ridende paa Pegasus" højt, og Herregud, om de ikke er i Begyndelsen, saa udmærkede Haandværkere, gør det vel ikke noget. Haandværkskunst har vi nok af i Danmark, og Haandværkskunsterne vil ikke lade sig skubbe til Side af Digter Kunstnerne det er saa rimeligt; Men det vil ske.

Gaar Artiklen i "Kunst und Künstler" blot ikke i Glemmebogen? Kan De ikke pille ved Redaktionen. Jeg tror at Artiklen er god, og jeg vil nok være tilfreds med den, Thi De er jo min Ven, og ser paa mig med Sympati, og saa har De skrevet det Rette.

Saa laver jeg altsaa Udstilling i Kunstforeningen i næste Sæson. Men hvad Slags? Blot en lille? Eller skal det være en retrospektiv? Jeg har spurgt Dem ti Gange om De er i Bestyrelsen, uden at faa Svar! Eller hvem bestemmer min Udstilling? Med "Salon des Etrangers" gaar det langsomt men sikkert. Det er saa vanskeligt at træffe, eller finde de Folk der skal representere de forskellige Lande. Siden jeg sidst skrev har jeg faaet Polakkerne og Sweitzerne, og jeg venter Holland og Belgien med det første.

Hjem, til den Frie, sender jeg i Aar blandt andet: tre smaa Miniaturer i Vandfarve af Lachmanns Billederne.

De er jo Ophænger i Aar, og jeg tillader mig derfor at spørge Deres Ekselense: Om De vil give dem en Plads saa de kan tage sig ud til deres Fordel? Hvis De finder dem værdige dertil! Hvorfor jeg nedlader mig til slig Bøn, har den Grund, at Lachmann-var ret uforskammet imod mig, paa Grund af Billederne. Han kunde ikke lide dem. Da jeg mener at der dog er noget i dem som er værdifuldt, trænger jeg til, først, person-¹ at faa en Opmuntring; men for det andet og vigtigste at vise Lachmann at han har taget Fejl i sin Kunstklogskab.

Jeg ser af Aviserne at der er

dansk Kunstudstilling i Gøteborg og at De der har faaet solgt Portrættet af Willumsen, hvortil jeg ønsker Dem til Lykke. Jeg blev ellers ikke saa lidt forbavset over at se at der var Udstilling, da jeg ikke har modtaget nogen Indbydelse. Derover føler jeg mig tilside-sat og dybt krænket, navnlig da jeg ser at de fleste af mine Kammerater deltager. Er jeg vejlet og fundet for lidt værdig? Det kan jeg næsten ikke tænke, da jeg ser at der mellem de Udstillende findes Folk af 2^{den} og 3^{die} Klasse. Henhører jeg maaske til den Fjerde? Gør mig

den Vennetjeneste, at sige mig det uforbeholdent; Det er godt at gøre sig bevidst paa hvad Grund man staar. Hvem var Komitéen?

Svar mig nu paa alle de forskellige Spørgsmaal der er heri Brevet, der er vistnok 15.

Jeg arbejder saa stærkt, at Livet snart er mig til Besvær, da jeg aldrig ser
noget Udbytte eller nogen Glæde af al den Arbejden.
Men jeg maa jo blive ved, til jeg styrter.
Mange Hilsner fra min Hustru og mig selv til Dere begge
Deres gamle Dreng
J.F. Willumsen.

¹ Willumsen har sandsynligvis haft til hensigt at skrive: personligt men lidt mangler.

OMTALTE VÆRKER

- J.F. Willumsens maleriserie: *Moder og datter i tre alderstrin* (1904)olie på træ. Privateje
Johan Rohde: *Kunstneren J.F. Willumsen* (1901)olie på træ, 94.8 x 78.7 cm.Öteborgs
Konstmuseum, inv. nr. GKM 0380(k/g8sU)

59 avenue de Saxe. Paris.

20 februar 1905

Kære Rohde.

Tak for Julebrevet, det traf mig
paa Sengen. En Kæmpe kan ogsaa
overmandes af Influenza ser De.
Det glædede mig at høre at De
synes godt om Reynolds Uddraget,
ja han har sagt meget godt.

Mit Billedhuggerforslag gik
altsaa heldigvis igjennem, dog
den ændrede Form har jeg intet
haft ~~med~~ at gøre med jeg synes
at det er noget kludder at der
skal være to Selskaber i Et.

Jeg har tegnet Billedhuggerhallen
og den havde forlænge siden været
opført havde Jarl ikke gjort

Skue, under Paaskud af at Tiden s
var for kort. Han blev imidler
tid presset til at tage fat²
igjen, om han har gjort det ved
jeg intet om. De gør mig ondt
at høre dem udtale at vi ingen
Billedhuggere har. Vel, har vi
ingen, saa kan der opflaskes nogle,
naar den frie Udst. vil tage sig
af dem. Den „frie“ har den en Mis-
sion; men den har tænkt mere paa
hver Enkelts Interesse end paa det
hele Selskabs, endsige^{om} at have Gjet
vendt ud ad var der aldrig Tale om.
Men Hensyn til Enkeltes Værdi,
saa har^{jeg} ganske den modsatte Mening
af den De har. Jeg tror ikke at Jare
er noget stort Talent; men han er ali-
eret med den Karl Madsonske - Skovgaard.

ske Kreds, og de roser hinanden op
alle sammen. Tegner derimod, som
jeg har lært at kende særligt godt
her i Paris i de senere Aar, synes
jeg er et stort - et meget stort
Talent; men ^{han} er ligesaa uheldig
som jeg, at staa saa temmelig
alene, og hans Kunsts stærke Ud-
tryk egner sig just heller ikke
til at falde sammen med den
dorske, hyggelige, korrekte Smag,
som væsentlig hersker i det lille
forkuede Danmark. Efter ham
kommer Hansen - Jakobsen, som maa-
ske er noget raa i Formen; men
ing har ligesom Tegner en ubændig
Fantasi, og saa gaar det jo lidt ud
over det hæderlige korrekte Arbejde.
Men Fremtidens Folk bærer Ban-

neret med Kunstneren ridende
paa Pegasus "højt, og Herregud,
om de ikke er i Begyndelsen, saa
udmærkede Haandværkere, gør
det vel ikke noget. Haandværks-
kunst har vi nok af i Danmark,
og Haandværkskunsterne vil ikke
~~så~~ lade sig skubbe til side af Digter-
kunstnerne det er saa rimeligt;
Men det vil ske.

Gaar Artiklen i "Kunst und Künst-
ler" blot ikke i Glemmebogen? Kan
De ikke pille ved Redaktionen. Jeg
tror at Artiklen er god, og jeg vil
nok være tilfreds med den, Thi er
jo min Ven, og ser paa mig med Sym-
pati, og saa har De skrevet det Rette.

Saa laver jeg altsaa Udstilling
i Kunstforeningen i næste Sæson.
Men hvad Slags, [?] Borten lille? Eller
skal det være en retrospektiv? [?]

Jeg har spurgt Dem ti Gange om De
er i Bestyrelsen, uden at faa Svar, [?]
Eller hvem bestemmer min Udstilling? [?]

Med "Salon des Etrangers" gaar det
langsomt men sikkert. Det er saa
vanskeligt at træffe, eller finde de
Folk der skal representere de for-
skellige Lande. Siden jeg sidst skrev
har jeg faaet Polakkerne og Sverizern,
og jeg venter Holland og Belgien med
det første.

Hjem, til den Frie, sender jeg i Aar.
Blandt andet: tre smaa Miniaturer
i Vandfarve af Lachmanns Billederne

De er jo Ophænger i Clav, og jeg
tillader mig derfor at spørge Deres
Ekselense: Om De vil giøre dem en
Plads saa ~~kan~~ De kan tage sig
~~ledet~~ ud til ^{deres} ~~sin~~ Fordel? Hvis De
finder dem værdige dertil! Hvor-
for jeg neklader mig til slig Bøn,
er har den Grund, at Lachmann
var ret uforskammet imod ^{mig} paa
Grund af Billederne. Han kunde
ikke lide dem. Da jeg mener at
der dog er noget i dem som er vær-
difuldt, trænger jeg til, først, person-
at faa en Opmuntring; men for det
andet og vigtigste at vise Lachmann
at han har taget Fejl i sin Kunst-
klogskab.

Jeg ser af Aviserne at der er

Dansk Kunstudstilling i Gøte-
borg og at De der har faaet solgt
Portrættet af Willumsen.
hvortil jeg ønsker Dem til Lykke.
Jeg blev ellers ikke saa lidt
forbavset over at se at der var
Udstilling, da jeg ikke har mod-
taget nogen Indbydelse. Der-
over føler jeg mig tilside-sat og
dybt krænkhet, navnlig da jeg
ser at de fleste af mine Kamrater
deltager. Er jeg vejet og fundet for
lidt værdig? Det kan jeg næsten
ikke tænke, da jeg ser at der mel-
lem de Udstillende findes Folk
af 2de og 3de Klasse. Henhører
Jeg maaske til 4de Klasse? Gør mig

den Vennetjeneste, at sige mig
det uforbeholdent; Det er godt at
gøre sig ~~det~~ bevidst paa hvad Grund
man staar. Hvem var Komiteen?

Svar mig nu paa alle de forskellige
Spørgsmaal heri der er heri Brevet,
der^{er} vistnok 15.

Jeg arbejder saa stærkt, at Livet
snart er mig til Besvær, da jeg
aldrig ser noget Udbytte eller
nogen Glæde af al den Arbejderr.
Men jeg maa jo blive ved, til jeg
styrter.

Mange Hilsner fra min Hustru
og mig selv til Dere begge
Deres gamle Dreng
J. F. Willumsen.